

R e s p u b l i c a .

Otázka vystěhování Ž i d ů z SSSR.

Podle zpráv z Washingtonu se Sovětský svaz zavázal, že dovolí vystěhování více než 35.000 sovětských Židů ročně. Tyto zprávy hovoří o 50 - 60.000 Židů. Dále se Sovětský svaz zavázal, že přestane šikanovat sovětské Židy, kterým bylo výjezdní povolení odmítnuto. Od r. 1971, kdy sovětské vedení poprvé povolilo vystěhování většího počtu Židů, zřejmě jako gesto vůči Washingtonu, odjelo celkem asi 90.000 a vloni byl počet vystěhovalců nejvyšší - 35.000, ale letos počet výjezdních povolení poklesl a sovětské úřady soustavně šikanovaly ty kdož si zažádali o vystěhování. Sovětské vedení se k této politicky významné záležitosti rozhodlo po čemisi presidenta Nixone. Měl by to být jakýsi Brežněvův projev dobré vůle vůči presidentu Fordovi. Ale zároveň je jasné, že skutečným důvodem je to, že si sovětské vedení uvědomilo, že nezíská obchodní ústupky od Spojených států o něž má velký zájem jestliže nezmění svou politiku, neboť americký Kongres by neschválil předlohu zákona poskytující Sovětskému svazu obchodní výhody. Zdá se, že se v celé záležitosti dospělo k jakémusi kompromisu. Podle spolehlivých zpráv přislíbil demokratický senátor Jackson, který vedl v Americe celou kampaň v této otázce, že poněkud zmírní svůj postup. Jackson původně žádal naprosto svobodné vystěhování Židů ze Sovětského svazu výměnou za obchodní ústupky. Nyní prý je ochoten nehlasovat proti osnově obchodního zákona, na základě údajného sovětského závazku. Ruč jak buď senátor Jackson může tvrdit, že měl pravdu, když proti vůli ministra zahraničí Kissingera a jiných naléhal na to, že se Sovětský svaz musí k otázce vystěhování zcela jasně zavázat. A aby bylo jistější, že Sovětský svaz závazek skutečně splní, očekává se, že Kongres, kde mají demokraté většinu si vyhradí právo obchodní ústupky zrušit, kdyby Sovětský svaz závazek nedodržel. To všechno dokazuje, že Sovětský svaz má neobyčejný zájem na zvyšování politiky uvolnění napětí, vedle hospodářských výhod, které z toho může získat až je to někdy v rozporu s jinými sovětskými zájmy, na př. v arabském světě a s tradiční sovětskou vnitropolitickou zásadou, která brání sovětským občanům svobodně se vystěhovat. Bude zajímavé jak bude sovětské vedení reagovat na požadavky jiných občanů, na př. 40.000 povolžských Němců, kteří si rovněž zažádali o vystěhování. BBC.

S o l ž e n i c y n a komunismus.

V článku uvedeném v západoněmeckém časopise "Der Spiegel" se píše o Solženicynových názorech na marxismus. Ralf Bernstein z Hlasu Ameriky k tomu píše tyto další podrobnosti.

Ruský spisovatel Alexandr Solženicyn zaslal loni, ještě před svým vyhoštěním dopis sovětskému vedení. V tomto dopise vyzval, aby se v Sovětském svazu opustila marxistická ideologie a aby se obnovily ruské pravoslavné tradice. V nejnovějším čísle časopisu "Der Spiegel" polemizuje o této otázce se Solženicynem ruský marxistický historik Roy Medveděv, který současně požaduje, aby Sovětský svaz uskutečňoval jak říká časopis "socialismus s lidskou tvář". Medveděv označuje Solženicynovy návrhy za utopistické a neoprávněné a tvrdí, že se za situaci v Sovětském svazu nera svalovat vina na marxismus. Medveděv na př. píše:

"Marxismus nikdy netvrdil, že v socialistické státce nemůže být soukromý podnik. Marxismus také nikdy netvrdil, že v socialismu může být jen jedna politická strana, že v něm nemůže být žádná opozice." Medveděv dále tvrdí: "Marxistická ideologie také nenese vinu za ~~řádky~~ 25 nebo 26 milionů lidí z dob talinského útlaku."

Roy Medveděv místo, aby se zřekl marxismu jako Solženicyn prohlašuje, že Sovětský svaz nezámá jinou cestu, než zdokonalení socialistické společnosti. Proto tento úhel Medveděv chce, aby odpůrci sovětského systému měli právo protestovat a patřit k politickým organizačním rozdílných názorů. Tento sovětský historik v jiném článku prohlašuje, že svoboda vystěhovat se - emigrovat je rovněž důležitým článkem demokracie. Ale jak říká je iluzí očekávat, že svoboda emigrovat přivodí vnitřní reformy. Svoboda emigrovat zdůraznil Medveděv jen zvýší životní úroveň, ale nezaručí spravedlnost a svobodu.

N ě m c i žádají o vystěhování z SSSR.

Zprávu o tom poslal evropský korespondent Hlasu Ameriky Ralf Bernstein.

Tohoto roku došlo k celé řadě demonstrací etnických Němců, jež by se chtěli vystěhovat ze Sovětského svazu do NSR. Dnešní apel 3.500 sovětských Němců je až dotud největší z těchto projevů snah opustit Sovětský svaz. Tuto žádost adresovali sovětské Němci Spolkovému kancléři Helmutovi Schmitzovi. A její text se dostal i do ruk západních korespondentů v Moskvě. V jednom listě se píše, že mnozí žadatelé mají své příbuzné v západním Německu. Současně si tam stěžují, že nynější emigrační tempo, které ročně dovoluje jen 3000 sovětských Němců opustit Sovětský svaz je pomalé. Bonn zatím na tuto žádost nereagoval. Příští měsíc má však přijet spolkový kancléř do Moskvy. Očekává se, že za rozhovorů se sovětskými představiteli nastolí i otázka emigrace etnických Němců ze Sovětského svazu.

Druhou žádost poslali sovětské Němci z oblasti střední Asie. Dostali se tam ze II. svět. války. Tehdy je na Stalinův rozkaz deportovali z pobaltských krajů. Západoněmecká tisková agentura neztím oznámila, že jeden etnický Němec přišel do budovy západoněmeckého velvyslanectví a odmítl budovu opustit. Velvyslanectví oznámilo, že nemáže cizímu muži kasyl dovolit. Požádá však sovětské ministerstvo zahraničí, aby dotyčnému povolilo emigrovat do západního Německa, kde má příbuzné.